

วิวัฒนาการการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ

ณรงค์ โสภารัตน์ วิทยาสิต เต็งกูสุลัยมาน และ ภาณุ ศรีวิสุทธิ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกระบี่

บทคัดย่อ

ในปีพ.ศ.2507 รัฐบาลไทยได้จัดตั้งองค์การทางด้านการกีฬาของประเทศไทย ภายใต้ชื่อองค์การส่งเสริมการกีฬาแห่งประเทศไทย หลังจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการกีฬาแห่งประเทศไทย ขึ้นเมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ.2507 ก็มีแนวคิดริเริ่มที่จะให้มีการแข่งขันกีฬาของจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย เพื่อรองรับการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันมหกรรมกีฬาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของชาวเอเชีย คือ กีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 5 ในเดือนธันวาคม พ.ศ.2509 ณ กรุงเทพมหานคร และในปีพ.ศ.2510 ก็ได้มีการจัดการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทยเป็นครั้งแรกที่กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 เขต หลังจากนั้นในปีพ.ศ.2511 และ พ.ศ.2515 ได้เปลี่ยนเป็น 9 เขต และ 10 เขต ตามลำดับ โดยได้กำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นอีก 1 เขต ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับข้อได้เปรียบทางด้านตัวนักกีฬาซึ่งรวมตัวกันอยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นส่วนใหญ่

ต่อมาในปีพ.ศ. 2527 ได้เปลี่ยนชื่อการแข่งขันกีฬาดังกล่าวเป็นการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ โดยเริ่มจากครั้งที่ 17 มีจังหวัดพิษณุโลกเป็นเจ้าภาพ และถือว่าเป็นการนำกีฬาดังกล่าวออกภูมิภาคเป็นครั้งแรก หลังจากนั้นอีก 15 ปี คือ ในปีพ.ศ.2542 ได้กำหนดให้มีการจัดการแข่งขัน 2 ปีต่อครั้ง ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้นักกีฬานานาชาติอีกด้วย และในปีพ.ศ.2549 ได้กลับมาจัดการแข่งขันเป็น 1 ปีต่อครั้งเหมือนที่เป็นมา ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้นักกีฬาตัวแทนภาคได้พัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจ และสังคมที่ผันผวนในปัจจุบันจึงปรับให้การแข่งขันเป็น 2 ปีต่อครั้ง ในปีพ.ศ.2559 จนถึงปัจจุบัน

สำหรับชนิดกีฬาที่จัดการแข่งขันก็มีเพิ่มเติมตามลำดับจากครั้งแรกมีเพียง 16 ชนิดกีฬา ปัจจุบันมีถึง 45 ชนิดกีฬา ขณะที่การชิงชัยเหรียญรางวัลก็เพิ่มเติมตามลำดับ คือ จาก 108 เหรียญ เพิ่มเป็น 695 เหรียญ ส่วนจำนวนนักกีฬาเพิ่มขึ้นตามลำดับจาก 716 คน เป็น 16,236 คน ในปีพ.ศ.2561 และเป็นที่น่าสังเกตว่ารูปแบบการจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติของประเทศไทย ได้ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการแข่งขันระดับนานาชาติ ทั้งในส่วนของช่วงเวลา ชนิดกีฬา จำนวนนักกีฬาและผู้ฝึกสอน และคุณสมบัติของนักกีฬาที่สามารถต่อยอดในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาในระดับที่สูงขึ้น

คำสำคัญ: วิวัฒนาการ การแข่งขันกีฬา กีฬาแห่งชาติ

THAI NATIONAL GAMES EVOLUTION

Narong Sopharat, Rajasyed Tengkusulaiman, and Panu Sriwisut

Faculty of Education, Thailand National Sports University Krabi Campus

Abstract

In 1964, Thai Government established a sport organization of Thailand named the Sports Authority of Thailand. After His Majesty King Bhumibol Adulyadej officially endorsing Royal Decree to establish the Sports Authority of Thailand on September 12, had originality to set initiative sports competition in every province around Thailand to support for being host of the greatest sports games in Asia that is Asian Games IV in December 1966 in Bangkok. And then, in 1967, we had the first Regional Sports Competition of Thailand in Bangkok. It included 5 regions. After that, in 1968, it was changed to be 9 regions and 10. In 1972, Bangkok was the new region because it took more advantage in athletes in Bangkok.

In 1984, the Regional Sports completion was changed to be the International Sports Games starting from the 17th International Sports Games in Phitsanulok as a host of these games. The games was firstly spreaded out over the regions. 15 years later, in 1999, it was set Bi-annually to give athletes a chance to plan long - term rehearsals, as well as to support Thai athlete joining in International round. In 2006, the games was returned to set once a year, because each region athlete can continuously improve. However, the economics and social condition had been inversed, so the games was returned to Bi-annually set in 2016 until now.

At first, the games had 16 sports categories but now had 45. In the past, it had increases of match to win from 108 medals, until now had 695 medals, and number of athletes were increased from 716 athletes to 16,236. They changed the competition pattern of International sports games of Thailand to match with International round, time, sports types, number of athletes, and coaches, and the qualification of athlete that can improve to become the high level.

Keywords: Evolution, Sport Event, national Sport

บทนำ

การกีฬาถือเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างความเจริญก้าวหน้า และพัฒนาประเทศชาติ ให้เจริญรุ่งเรือง ทั้งนี้ก็เพราะว่ากีฬามีส่วนช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ทุกด้าน ทั้งด้าน ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ส่งผลให้มวลมนุษยชาติสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข อีกทั้งการกีฬายังช่วยส่งเสริมด้านอาชีพได้อย่างสร้างสรรค์ จนก่อให้เกิดอาชีพทางการกีฬามากมาย หลายอาชีพ ซึ่งถือว่าการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติได้ทางหนึ่ง

การแข่งขันกีฬาเกิดขึ้นมากกว่า 5,000 ปีมาแล้ว ดังที่ ไพวัลย์ ตันลาพุด (Phaiwan tanlaput, 1987, p. 153) ได้กล่าวว่า “การแข่งขันกีฬาครั้งแรกที่มีการบันทึกไว้เกิดขึ้นเมื่อประมาณ 5,000 ปีที่ผ่านมา มีชื่อว่า “Teltin Game” สำหรับในประเทศไทยการแข่งขันกีฬาที่มีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน เริ่มในรัชกาลที่ 5 เมื่อวันที่ 11 มกราคม พ.ศ.2440 โดยกระทรวงธรรมการหรือในปัจจุบัน คือ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดให้มีการแข่งขันกรีฑานักเรียนที่ท้องสนามหลวงเป็นครั้งแรก ในครั้งนั้นยังไม่มีมีการบันทึกเวลาและสถิติ ต่อมาได้ ย้ายสนามแข่งขันจากสนามหลวงไปที่สนามโรงเรียนเด็ก และสนามโรงเรียนราชบูรณะตามลำดับ โดยทุกครั้ง ที่ทำการแข่งขันมีการบันทึกเวลาและสถิติของผู้ชนะเลิศที่ 1 และที่ 2 ไว้เป็นหลักฐาน (Thanomwong Kritpet, 1995, p. 26)

การส่งเสริมสนับสนุนการกีฬาในปัจจุบันรัฐบาลจะกำหนดเป็นนโยบายเพื่อบริหารจัดการ โดยมี กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ดูแลรับผิดชอบภายใต้ยุทธศาสตร์ ตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560 – 2564) โดยใช้กรอบทิศทางการพัฒนาการกีฬาของประเทศให้ก้าวไปสู่การเป็นประเทศที่มีความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” (Ministry of Tourism and Sports, 2017)

ตามแนวทางการพัฒนาของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560 – 2564) จึงได้ คำนึงถึงสภาพการณ์ด้านการพัฒนาการกีฬาของประเทศในปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาจุดอ่อน และ เสริมสร้างจุดแข็ง โดยพิจารณาจากกฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการ พัฒนาการกีฬาอย่างมีนัยสำคัญของประเทศ เพื่อให้ทิศทางการพัฒนาการกีฬาเป็นไปอย่างสอดคล้องกับการ พัฒนาของประเทศ

นอกจากที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มีการบัญญัติเรื่องการกีฬา และบทบาท หน้าที่ของการกีฬาไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญ มาตรา 71 วรรคแรก กล่าวคือ “รัฐพึงส่งเสริมสร้างความ เข้มแข็งของครอบครัวอันเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของสังคม จัดให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัย อย่างเหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนากีฬาเพื่อสุขภาพเพื่อประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรง และมีจิตใจ เข้มแข็ง รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนากีฬาไปสู่ความเป็นเลิศและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน” (Constitution of the Kingdom of Thailand, 2017) ขณะที่ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยังได้กำหนด ยุทธศาสตร์นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งหมายรวมถึงการพัฒนา ด้านการกีฬาของประเทศด้วย

ส่วนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564) ได้มีการกำหนด การพัฒนาประเทศ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาด้วยการยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและคำนึงถึง “การพัฒนา ที่ยั่งยืน” โดยใช้ “คนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา” และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ การกีฬา คือ มุ่งลดปัจจัยเสี่ยง ทางสุขภาพและส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมทางสุขภาพที่ดี ในลักษณะของ (1) การส่งเสริมการพัฒนา

ความรู้ในการดูแลสุขภาพ (2) พัฒนารูปแบบการออกกำลังกายและโภชนาการที่เหมาะสมกับแต่ละวัย สนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมและการรณรงค์ให้มีการตลาดเชิงกิจกรรมที่เอื้อต่อการส่งเสริมทางกาย และสุขภาพแก่ประชากรกลุ่มต่าง ๆ (3) การสร้างกลไกในการจัดทำนโยบายสาธารณะที่ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ และ (4) การพัฒนาอุตสาหกรรมการกีฬาอย่างครบวงจร (The National Economic and Social Development Plan No.12, 2017)

สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นล้วนแต่เป็นที่มาของการพัฒนากิจกรรมกีฬาของประเทศโดยภาพรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้หน่วยงานด้านการกีฬาทั้งของภาครัฐและเอกชน ได้จัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬารายวันในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง อันได้แก่ การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ การแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ การแข่งขันกีฬานักเรียนนักศึกษาแห่งชาติ การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย และการแข่งขันกีฬาสถาบันการพลศึกษาแห่งประเทศไทย เป็นต้น สำหรับรายการแข่งขันกีฬาที่ยิ่งใหญ่ที่สุด และถือว่าเป็นการแข่งขันกีฬามวลชนของคนไทยก็คือ การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ซึ่งมีการกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ซึ่งทุกจังหวัดของประเทศไทยต้องส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาดังกล่าว

การจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติไทยมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีอารยธรรมเฉกเช่นนานาอารยประเทศที่สำคัญ คือ การแข่งขันกีฬาแห่งชาติไทย เป็นสื่อกลางที่บ่งบอกว่าประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง และมีความเจริญรุ่งเรืองมาช้านาน และถ้าจะมองในมิติทางวิทยาศาสตร์ ประเทศไทยก็ถือเป็นประเทศสุขวิทยาศาสตร์ประเทศหนึ่ง ทั้งนี้ก็เพราะว่าคนไทยมีความรู้ และความเข้าใจอย่างดียิ่งว่า กีฬาทำให้คนในชาติแข็งแรง มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ เป็นพลเมืองดีที่มีคุณภาพ สามารถสร้างสรรค์ความเจริญรุ่งเรืองแก่ชาติบ้านเมืองในอนาคต อย่างไรก็ตามการที่ชาติบ้านเมืองจะก้าวไปข้างหน้าได้อย่างสง่างาม จำเป็นต้องขำเลืองดูภูมิหลังซึ่งเป็นบทเรียนและแหล่งเรียนรู้ที่ดีและพิเศษที่สุด อีกทั้งการศึกษาเกี่ยวกับที่มาที่ไปของการจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติยังอยู่ในวงจำกัด ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับ “วิวัฒนาการของกีฬาแห่งชาติ” ทั้งนี้เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่แฝงเร้นอยู่ในประวัติอันยาวนานดังกล่าว เป็นเอกสารทางวิชาการที่สมบูรณ์แบบ เพื่อให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาต่อยอดสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิวัฒนาการของการจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ จากครั้งที่ 1 จนถึงครั้งที่ 46

วิธีดำเนินงานวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การสรุปใจความสำคัญ (thematic analysis) การจัดทำรายละเอียดข้อมูล (transcripts) การพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (descriptive analysis) การตีความแบบอุปนัย (analytic induction) การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation) และ การศึกษาความเชื่อมโยงโดยใช้โปรแกรม ATLAS.ti ในการวิเคราะห์ข้อมูลหัตถ์ภูมิที่เก็บรวบรวมได้จากเอกสาร และข้อมูลปฐมภูมิที่เก็บรวบรวมได้จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi structured in-depth interview) ใน 5 ประเด็น ประกอบด้วย การเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน ช่วงเวลาการจัดการแข่งขัน ชนิดกีฬาที่จัดการแข่งขัน เหยี่ยุทธาวัดในการจัดการแข่งขัน และจำนวนนักกีฬาร่วมการแข่งขัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi structured in-depth interview) อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การเก็บรวบรวมครั้งนี้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ผู้วิจัยจึงนำแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวไปให้

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าข้อความถามในการสัมภาษณ์มีความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตลอดจนตรวจสอบการใช้ภาษาให้เหมาะสมอีกด้วย

2. สมุดจดบันทึกภาคสนาม (field note) สำหรับใช้บันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ตลอดจนบันทึกข้อสังเกต และสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

3. กล้องถ่ายภาพ อุปกรณ์บันทึกเสียง สำหรับบันทึกข้อมูล ซึ่งเป็นองค์ความรู้ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตลอดจนเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะดำเนินการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ระดมกลุ่มเป้าหมายการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยเป็นบุคคลที่เคยมีส่วนเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาแห่งชาติโดยตรงแต่ละด้าน จำนวน 5 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยจากเอกสารการจัดการแข่งขันตั้งแต่ครั้งที่ 1 ถึง ครั้งที่ 46 รายงานผลการแข่งขัน รายงานติดตามผลการแข่งขัน รายงานวิจัย วารสาร และดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากีฬาเป็นเลิศ การกีฬาแห่งประเทศไทย นายกสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย ผู้ตัดสินกีฬาที่ผ่านการอบรมของสหพันธ์กีฬานานาชาติ นายกสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย และปูชนียบุคคลซึ่งเป็นอดีตนักกีฬาทีมชาติไทย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ รายงานผลการแข่งขัน รายงานติดตามผลการแข่งขัน รายงานวิจัย ตลอดจนวารสารที่เกี่ยวข้อง ในการนี้ถ่ายสำเนาเอกสารสำคัญ ตลอดจนบันทึกภาพเอกสารที่จำเป็นต่อการใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปใจความสำคัญ (thematic analysis) เป็นหลักในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่เก็บรวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย การจัดทำรายละเอียดจากการจัดเก็บข้อมูล (transcripts) และจัดกลุ่มแบ่งสาระเนื้อหาใจความสำคัญ (codes) ทั้งนี้เพื่อลดความเสี่ยงในการวิเคราะห์ข้อมูลซ้ำซ้อน และให้ได้ข้อมูลที่มีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด

2. นำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงและวิเคราะห์เชิงบรรยาย (descriptive analysis) ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลในภาพรวม และนำไปใช้ประโยชน์ได้

3. นำข้อมูลที่วิเคราะห์เรียบร้อยแล้ว มาตีความแบบอุปนัย (analytic induction) คือ นำมาสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ถูกต้อง ชัดเจน และเข้าใจตรงกัน โดยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation) ว่าองค์ความรู้ดังกล่าวตรงและสอดคล้องกับสิ่งที่เห็นและเห็นในเชิงประจักษ์ขณะดำเนินการสัมภาษณ์ที่ผ่านมาหรือไม่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ข้อมูลเส้าที่ 1 ได้แก่ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังกล่าวข้างต้น

3.2 ข้อมูลเส้าที่ 2 ได้แก่ ข้อมูลที่สรุปได้จากรายงานการจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 1 ถึงครั้งที่ 46 จากกองพัฒนากีฬาเป็นเลิศ ฝ่ายพัฒนากีฬาเป็นเลิศ การกีฬาแห่งประเทศไทย

3.3 ข้อมูลเส้าที่ 3 ได้แก่ ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญของการกีฬาแห่งประเทศไทย จำนวน 2 ท่าน ซึ่งไม่ซ้ำกับผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้การสัมภาษณ์ดังกล่าวข้างต้น ประกอบด้วย รองผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย และผู้อำนวยการสำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทย ภาค 4 ซึ่งเป็นบุคลากรระดับบริหารชั้นสูงของการกีฬาแห่งประเทศไทย ที่มีองค์ความรู้และประสบการณ์โดยตรงผ่านเกมส์การแข่งขันมาหลายครั้ง รอบรู้ตั้งแต่ระดับนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติ วิธีการดำเนินการแข่งขัน ในการนี้ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 ท่านดังกล่าว เป็นผู้ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล ระหว่างข้อมูลเส้าที่ 1 ข้อมูลเส้าที่ 2 และข้อมูลเส้าที่ 3 อีกด้วย

4. นำข้อมูลทีวิเคราะห์เรียบร้อยแล้วใช้การวิเคราะห์การเชื่อมโยงของการวิวัฒนาการการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ โดยใช้โปรแกรม ATLAS.ti เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

1. รัฐบาลไทยมีแนวคิดริเริ่มที่จะให้มีการแข่งขันกีฬาของจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศไทย หลังจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการกีฬาแห่งประเทศไทย ขึ้นเมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ.2507 เพื่อรองรับการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียเกมส์ ครั้งที่ 5 ในเดือนธันวาคม พ.ศ.2509 ณ กรุงเทพมหานคร และต่อมาในปีพ.ศ.2510 องค์การส่งเสริมการกีฬาแห่งประเทศไทย (ปัจจุบัน คือ การกีฬาแห่งประเทศไทย) ก็ได้มีการจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติเป็นครั้งแรกที่ กรุงเทพมหานคร โดยใช้ชื่อว่า การแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย แบ่งเป็น 5 เขต หลังจากนั้นในปี พ.ศ.2511 ได้เปลี่ยนเป็น 9 เขต และในปีพ.ศ.2515 ได้แยกกรุงเทพมหานคร ออกเป็นเขต 10 ซึ่งมีข้อได้เปรียบทางด้านตัวนักกีฬาที่มาจากทุกจังหวัดมารวมตัวอยู่ในกรุงเทพมหานคร ด้วยเหตุผลเรื่องการศึกษา และการทำงานเป็นหลัก ต่อมาในปีพ.ศ.2527 ได้เปลี่ยนชื่อการแข่งขันเป็น การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ เริ่มจากครั้งที่ 17 มีจังหวัดพิษณุโลกเป็นเจ้าภาพ และถือว่าเป็นการนำกีฬาดังกล่าวออกภูมิภาคโดยมอบหมายให้จังหวัดเป็นเจ้าภาพจัดแข่งขันเป็นครั้งแรก หลังจากนั้นอีก 15 ปี ในปีพ.ศ.2542 ได้กำหนดให้มีการจัดการแข่งขัน 2 ปีต่อครั้ง เปิดโอกาสให้นักกีฬาแต่ละจังหวัดได้วางแผนการฝึกซ้อมระยะยาว และให้นักกีฬาทีมชาติไทย ได้มีเวลาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ และในปีพ.ศ.2549 ได้กลับมาจัดการแข่งขันเป็น 1 ปีต่อครั้ง เหมือนที่เป็นมา ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้นักกีฬาตัวแทนภาคได้พัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามเนื่องจากสถานะเศรษฐกิจและสังคมที่ผกผันในปัจจุบันจึงปรับให้มีการแข่งขันเป็น 2 ปีต่อครั้ง ในปีพ.ศ.2559 จนถึงปัจจุบัน และเป็นที่น่าสังเกตว่ารูปแบบการจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติของประเทศไทย ได้ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการแข่งขันระดับนานาชาติมากขึ้นดูได้จากชนิดกีฬาที่จัดการแข่งขันก็มีเพิ่มขึ้นตามลำดับ สำหรับการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติได้เกิดขึ้นทุกภาคของประเทศไทย ภาคที่เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติมากที่สุดคือภาคกลางและภาคใต้ จำนวน 11 ครั้งเท่ากัน และจังหวัดเชียงใหม่เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติมากที่สุด 4 ครั้ง และรองลงมาจังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดสงขลา เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ จังหวัดละ 3 ครั้ง

2. การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ หรือชื่อเดิมคือ การแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการจัดการแข่งขัน ครั้งแรกในปีพ.ศ.2510 โดยความรับผิดชอบของ องค์การส่งเสริมการกีฬาแห่งประเทศไทย หรือปัจจุบัน คือ การกีฬาแห่งประเทศไทย มีจำนวนกีฬาที่จัดการแข่งขันครั้งแรกเพียง 16 ชนิดกีฬา ประกอบด้วย กรีฑา แบดมินตัน บาสเกตบอล มวยสากล จักรยาน ฟุตบอล ยูโด ยิงปืน ลอนเทนนิส รักบี้ฟุตบอล เซปักตะกร้อ วายน้ำ เทเบิลเทนนิส วอลเลย์บอล ยกน้ำหนัก และเรือใบ และได้จัดการแข่งขันมาจนถึง ครั้งที่ 16 องค์การ

ส่งเสริมการกีฬาแห่งประเทศไทย เห็นว่าได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลาถึง 15 ปี ควรมีการพิจารณาปรับปรุง เปลี่ยนชื่อการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย เป็นการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการองค์การส่งเสริมการกีฬาแห่งประเทศไทย เห็นชอบและให้สนับสนุนการแข่งขันต่อเนื่องกันไปโดยเริ่มจากการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 17 และองค์การส่งเสริมการกีฬาแห่งประเทศไทยได้ใช้ระบบหลักการจัดการแข่งขันแบบนานาชาติ โดยมอบหมายให้จังหวัดพิษณุโลกเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน มีจำนวนกีฬา 15 ชนิดกีฬา ประกอบด้วย กรีฑา แบดมินตัน บาสเกตบอล มวยสากล จักรยาน ฟุตบอล ลอนเทนนิส ยูโด ตะกร้อ ยิงปืน ว่ายน้ำ เทเบิลเทนนิส วอลเลย์บอล ยกน้ำหนัก และโบว์ลิ่ง และในการแข่งขันครั้งที่ 17 ยังอนุญาตให้นักกีฬาทีมชาติเข้าร่วมการแข่งขันเกือบทุกชนิดกีฬาทำให้การแข่งขันน่าดูยิ่งขึ้น และเปิดโอกาสให้นักกีฬาส่วนภูมิภาคได้มีโอกาสประลองฝีมือกับนักกีฬาทีมชาติ จนทำให้การเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันครั้งต่อ ๆ ไปในแต่ละจังหวัดได้พิจารณาเพิ่มจำนวน ชนิดกีฬาสาขามากขึ้น เพื่อต้องการให้มีการสร้างนักกีฬาหน้าใหม่ในภูมิภาคของแต่ละจังหวัดเพิ่มขึ้น และสามารถเป็นนักกีฬาคัดเลือกเป็นตัวแทนทีมชาติไทยเข้าร่วมการแข่งขันกีฬานานาชาติ และในปี.ศ.2542 กำหนดให้การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 32 ณ กรุงเทพมหานคร มีการเปลี่ยนระบบการแข่งขันใหม่ทำการแข่งขัน 2 ปี ต่อครั้ง ยกเลิกส่งนักกีฬาเข้าแข่งขันระบบเขต เปลี่ยนเป็นให้แต่ละจังหวัดส่งเข้าแข่งขันโดยตรงทำให้นักกีฬาเก่าและนักกีฬาใหม่เกิดความรัก ความภาคภูมิใจ ในภูมิภาคของตนเอง มีความต้องการและสนใจเป็นนักกีฬาที่ต้องการเข้าร่วมการแข่งขันให้กับจังหวัดตนเอง ทำให้การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 32 มีชนิดกีฬาที่จัดการแข่งขันมากถึง 45 ชนิดกีฬา ประกอบด้วย กรีฑา แบดมินตัน บาสเกตบอล เพาะกาย โบว์ลิ่ง มวยสากลสมัครเล่น จักรยาน ลีลาศ ฟุตบอล กอล์ฟ ยูโด ยิมนาสติก ฮอกกี้ มวยไทย เปตอง ซอฟท์บอล รักบี้ฟุตบอล เซปักตะกร้อ ตะกร้อลอดห่วง ยิงปืน สนุกเกอร์ ว่ายน้ำ ซอฟท์บอล เทนนิส เทเบิลเทนนิส เทควันโด วอลเลย์บอล ยกน้ำหนัก ยิงธนู เบสบอล คาราเต้-โด ลอนโบวล์ส ปันจักสีลัด เรือพาย บริดจ์ ชีมา วูซู ตาบลูกบอล แสนด์บอล กาบัดดี้ ฮอกกี้น้ำแข็ง ยิงเป้าบิน มวยปล้ำ สควอช วินด์เซิร์ฟ และกีฬาไทย

3. จำนวนเหรียญรางวัลที่ชิงชัยขึ้นอยู่กับจำนวนชนิดกีฬาที่จังหวัดเจ้าภาพกำหนดจัดการแข่งขัน โดยเริ่มจากการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1 ปีพ.ศ.2510 มีการชิงชัยเหรียญทอง จำนวน 108 เหรียญ และพบว่า นักกีฬาเขต 4 ได้รับเหรียญทองอันดับที่ 1 ประกอบด้วย นักกีฬาจากจังหวัดทางภาคกลาง ภาคตะวันออกรวมกัน ต่อมาการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 2 ปีพ.ศ.2511 ได้เปลี่ยนเป็น 9 เขต และปรับเปลี่ยนจังหวัดใหม่ภายในเขต เหรียญทองอันดับที่ 1 ก็ยังคงเป็นนักกีฬาจากเขต 1 ประกอบด้วย จังหวัดทางภาคกลางเป็นหลัก ต่อมาในปี.ศ.2515 ได้แยกกรุงเทพมหานคร ออกเป็นเขต 10 ซึ่งมีข้อได้เปรียบทางด้านตัวนักกีฬาที่มาจากทุกจังหวัดมารวมตัวอยู่ในกรุงเทพมหานครด้วยเหตุผลเรื่องการศึกษา และการทำงานเป็นหลัก เห็นได้ว่าการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 6 ปีพ.ศ. 2515 นักกีฬาเขต 7 เป็นนักกีฬาทางจังหวัดภาคกลางได้เหรียญทองน้อยลง และกรุงเทพมหานคร เขต 10 ได้เหรียญทองเป็นอันดับที่ 1 จนต่อมาในปีพ.ศ.2527 ได้เปลี่ยนชื่อการแข่งขันเป็น การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ เริ่มจากครั้งที่ 17 มีจังหวัดพิษณุโลกเป็นเจ้าภาพ และหลังจากนั้น ในปี.ศ. 2542 การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 32 ณ กรุงเทพมหานคร ได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบจัดการแข่งขันเป็น 2 ปีต่อครั้ง และให้ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันในนามจังหวัด การได้รับเหรียญรางวัลของนักกีฬาก็จะนับเป็นจังหวัด ๆ ทำให้นักกีฬาเกิดความภาคภูมิใจที่สร้างชื่อเสียงให้กับภูมิลำเนาตนเอง และก็ได้รับรางวัลจากจังหวัดอีกด้วย ทำให้มีการพัฒนารูปแบบการจัดการแข่งขัน และเพิ่มศักยภาพด้านกีฬาส่วนภูมิภาคมากขึ้น และจำนวนเหรียญรางวัลที่ชิงชัยก็เพิ่มขึ้นตามจำนวนชนิดกีฬาที่จัดการแข่งขันโดยมีการชิงชัยเหรียญทองจำนวน 486 เหรียญ ซึ่งเป็นประวัติศาสตร์

หน้าใหม่สำหรับนักกีฬาในสวนภูมิภาคที่มีโอกาสได้รับเหรียญรางวัลจากการแข่งขันมากขึ้น และการแข่งขันกีฬาแห่งชาติจำนวนเหรียญรางวัลที่ซึ่งเพิ่มขึ้นจนปัจจุบันสูงสุดที่ 695 เหรียญ ในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 45 ณ จังหวัดสงขลา

4. จำนวนนักกีฬาถือเป็นองค์ประกอบหลักอีกส่วนหนึ่งที่จะทำให้การแข่งขันที่จัดขึ้นมีความเป็นมาตรฐาน จำนวนนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันจะเพิ่มขึ้นตามลำดับแต่ละครั้งโดยปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือ จำนวนชนิดกีฬาที่จังหวัดเจ้าภาพจัดการแข่งขันว่ามีมากี่ชนิดกีฬาในแต่ละครั้ง โดยเริ่มแรกในการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1 ปีพ.ศ.2510 จัดการแข่งขัน 16 ชนิดกีฬา มีนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขัน จำนวน 716 คน และจำนวนนักกีฬาในการแข่งขันก็เพิ่มขึ้นตามลำดับ จนต่อมาในปีพ.ศ.2527 ได้เปลี่ยนชื่อการแข่งขันเป็นการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 17 และหลังจากนั้นในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 32 ณ กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2542 ได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบจัดการแข่งขันเป็น 2 ปีต่อครั้ง และให้ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันในนามจังหวัด ทำให้ความต้องการเข้าร่วมของนักกีฬาแต่ละจังหวัด และประกอบกับมีหลายชนิดกีฬาที่จัดการแข่งขันทำให้มีการเพิ่มจำนวนนักกีฬาขึ้นตามลำดับจนปัจจุบันสูงสุดที่ 16,236 คน ในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 46 ณ จังหวัดเชียงราย และทำให้องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนก็สนับสนุนนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขัน ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดการหมุนเวียนของระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเจ้าภาพจัดการแข่งขันเป็นอย่างดี

5. ความเชื่อมโยงของ วัตนาการการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ โดยใช้โปรแกรม ATLAS.ti สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อวัตนาการของกีฬาแห่งชาติต่อการเปลี่ยนแปลงของกีฬาแห่งชาติ ประกอบด้วย ดังนี้

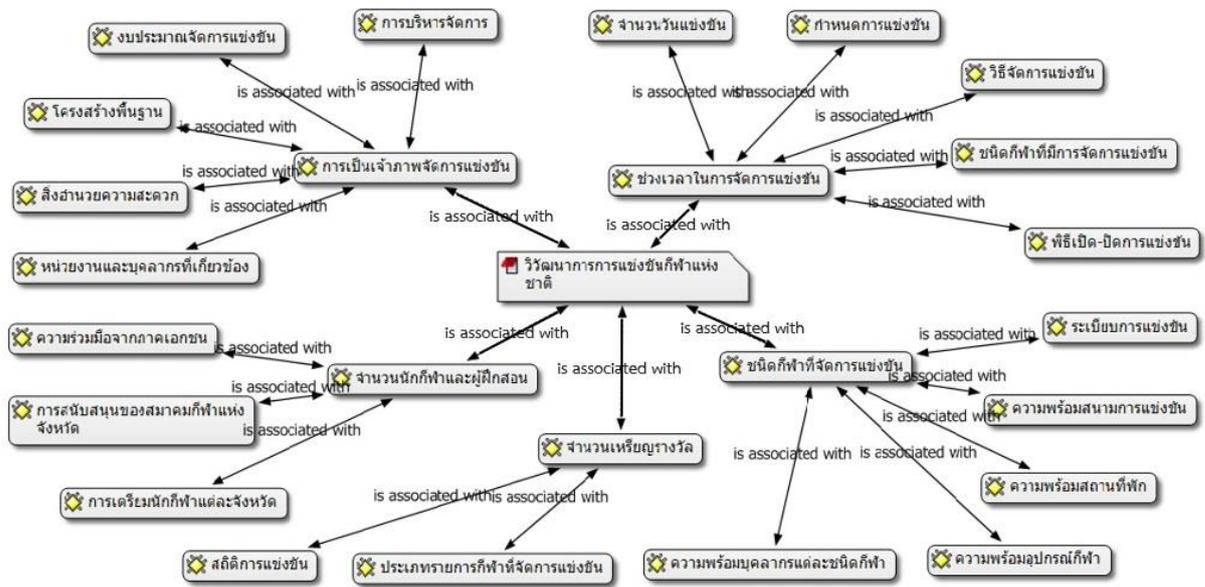
5.1 การเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน ประกอบด้วย การบริหารจัดการ งบประมาณจัดการแข่งขัน โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก หน่วยงาน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

5.2 ช่วงเวลาในการจัดการแข่งขัน ประกอบด้วย จำนวนวันแข่งขัน กำหนดการแข่งขัน วิธีจัดการแข่งขัน ชนิดกีฬาที่จัดการแข่งขัน พิธีเปิด - ปิดการแข่งขัน

5.3 ชนิดกีฬาที่จัดการแข่งขัน ประกอบด้วย ระเบียบการแข่งขัน ความพร้อมสนามการแข่งขัน ความพร้อมสถานที่พัก ความพร้อมอุปกรณ์กีฬา ความพร้อมบุคลากรแต่ละชนิดกีฬา

5.4 จำนวนเหรียญรางวัล ประกอบด้วย ประเภทรายการกีฬาที่จัดการแข่งขัน สถิติการแข่งขัน

5.5 จำนวนนักกีฬา ประกอบด้วย การเตรียมนักกีฬาแต่ละจังหวัด การสนับสนุนของสมาคมกีฬาแห่งจังหวัด ความร่วมมือจากภาคเอกชนดังภาพ ต่อไปนี้

ภาพที่ 1 ภาพแสดงความเชื่อมโยงของวิวัฒนาการการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อระบบการแข่งขันกีฬาแห่งชาติส่วนหนึ่งมาจากการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 1 (ระยะที่ 1 พ.ศ.2504 – 2506 และระยะที่ 2 พ.ศ.2507 – 2509) ถึงฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564) ซึ่งได้กำหนดส่งเสริมให้ประชากรหรือทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ส่งเสริมด้านสุขภาพและอนามัย ปัจจุบันการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จึงเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อม คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม เช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ที่มีตัวแปรทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะจากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน ช่วงเวลาการจัดการแข่งขัน ชนิดกีฬาที่จัดการแข่งขัน จำนวนเหรียญรางวัล และจำนวนนักกีฬาก็ดำเนินการไปตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2531 – 2539) ถึงฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560 – 2564) เป็นกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจนทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย ซึ่งผลต่อวิวัฒนาการของกีฬาแห่งชาติต่อการเปลี่ยนแปลงของการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ดังนี้

1. การแข่งขันกีฬาแห่งชาติเกิดขึ้นทุกภาคของประเทศไทย โดยเริ่มต้นจากหน่วยงานของรัฐ คือ องค์การส่งเสริมการกีฬาแห่งประเทศไทย ปัจจุบัน คือ การกีฬาแห่งประเทศไทย เป็นผู้จัดการแข่งขัน เริ่มจากการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1 ปีพ.ศ.2510 ณ พระนคร แบ่งเป็น 5 เขต หลังจากนั้นในปี พ.ศ.2511 ได้เปลี่ยนเป็น 9 เขต และในปีพ.ศ.2515 ได้แยกกรุงเทพมหานคร ออกเป็นเขต 10 และได้จัดการแข่งขันมาจนถึงครั้งที่ 16 ปีพ.ศ.2527 ซึ่งต่อมามีคณะกรรมการองค์การส่งเสริมการกีฬาแห่งประเทศไทย เห็นชอบให้ปรับปรุงเปลี่ยนชื่อ การแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย เป็นการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ และให้เน้นการแข่งขันต่อเนื่องกันไปโดยเริ่มจาก การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 17 มอบหมายจังหวัดพิษณุโลกเป็น

เจ้าภาพจัดการแข่งขัน และในการแข่งขันครั้งต่อไปก็มอบหมายให้จังหวัดที่สนใจและมีความพร้อมตามหลักเกณฑ์มาร่วมเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันอย่างต่อเนื่อง ในปีพ.ศ.2542 การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 32 ได้เปลี่ยนแปลงให้มีการจัดการแข่งขัน 2 ปีต่อครั้ง ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้นักกีฬาได้วางแผนการฝึกซ้อมระยะยาว อีกทั้งเอื้อให้นักกีฬาทีมชาติไทยได้มีเวลาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติอีกด้วย และในปีพ.ศ.2549 ได้กลับมาจัดการแข่งขันเป็น 1 ปีต่อครั้งเหมือนที่เป็นมา ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้นักกีฬาตัวแทนภาคได้พัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามเนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจและสังคมที่ผันผวนในปัจจุบันจึงปรับให้การแข่งขันเป็น 2 ปีต่อครั้ง ในปีพ.ศ.2559 จนถึงปัจจุบัน สิ่งที่ทำให้ผลต่อการเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนมีความคิดเห็นใกล้เคียงกันว่า การแข่งขันกีฬาแห่งชาติเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถตอบสนองและแสดงถึงความเจริญของประเทศไปอีกระดับหนึ่งในหลายมิติ การที่ประชาชนได้ให้ความสนใจเล่นกีฬามากขึ้นจะส่งผลให้เกิดความต้องการวัสดุสิ่งของหรืออาหาร ทำให้เกิดอุตสาหกรรมหลาย ๆ ด้านเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนส่งผลต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ และทำให้ผู้เล่นได้พัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ ตลอดจนเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี และเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ และจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคม

2. การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ สำหรับชนิดกีฬาที่จัดการแข่งขันก็มีเพิ่มเติมตามลำดับจากครั้งแรกมีเพียง 16 ชนิดกีฬา ปัจจุบันมีถึง 45 ชนิดกีฬา ขณะที่การชิงชัยเหรียญรางวัลก็เพิ่มเติมตามลำดับ คือ จาก 108 เหรียญ เพิ่มเป็น 695 เหรียญ ส่วนจำนวนนักกีฬาเพิ่มขึ้นตามลำดับจาก 716 คน เป็น 16,236 คน และเป็นที่น่าสนใจว่ารูปแบบการจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติของประเทศไทย ได้ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการแข่งขันระดับนานาชาติ ทั้งในส่วนของช่วงเวลา ชนิดกีฬา จำนวนนักกีฬาและผู้ฝึกสอน และคุณสมบัติของนักกีฬาที่สามารถต่อยอดในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาในระดับที่สูงขึ้น เนื่องจากปัจจุบันชนิดกีฬาที่ผ่านการรับรองให้เป็นกีฬาสากลระดับนานาชาติให้การยอมรับมีมากขึ้น และประเทศไทยก็มีกีฬาสากลเข้ามาเล่นกันมากขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า การแข่งขันกีฬาแห่งชาติเป็นประจำทุกปีเป็นเรื่องที่ดีแต่ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการ การแข่งขันกีฬาแห่งชาติเป็นประจำทุกปีสามารถสร้างนักกีฬาดาวรุ่งขึ้นมาอย่างสม่ำเสมอ และการแข่งขันกีฬาแห่งชาติสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจจังหวัดเจ้าภาพให้มีรายได้หมุนเวียนในช่วงของการจัดการแข่งขันซึ่งเป็นดีต่อการระบบเศรษฐกิจของประเทศ และผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลที่ตรงกันว่า การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ 2 ปีต่อครั้ง เป็นการขาดตอนของช่วงการพัฒนากีฬา โดยเฉพาะการสร้างนักกีฬาน้ำใหม่ๆ ขึ้นมารองรับเพื่อทดแทนนักกีฬารุ่นพี่ที่กำลังจะหมดวาระ

3. ความเชื่อมโยงของวิวัฒนาการการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ มีองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยต่อการเปลี่ยนแปลงของกีฬาแห่งชาติ ประกอบด้วย การเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน เกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณจัดการแข่งขัน โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก หน่วยงาน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ชนิดกีฬาที่จัดการแข่งขัน เกี่ยวกับระเบียบการแข่งขัน ความพร้อมสนามการแข่งขัน ความพร้อมสถานที่พัก ความพร้อมอุปกรณ์กีฬา ความพร้อมบุคลากรแต่ละชนิดกีฬา จำนวนเหรียญรางวัล เกี่ยวกับประเภทรายการกีฬาที่จัดการแข่งขัน สถิติการแข่งขัน จำนวนนักกีฬา เกี่ยวกับการเตรียมนักกีฬาแต่ละจังหวัด การสนับสนุนของสมาคมกีฬาแห่งจังหวัด ความร่วมมือจากภาคเอกชน ช่วงเวลาในการจัดการแข่งขัน เกี่ยวกับจำนวนวันแข่งขัน กำหนดการแข่งขัน วิธีจัดการแข่งขัน ชนิดกีฬาที่จัดการแข่งขัน พิธีเปิด - ปิดการแข่งขัน และเรื่องกำหนดการแข่งขัน (1 ปีต่อครั้ง หรือ 2 ปีต่อครั้ง) ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ การเปลี่ยนรูปแบบการจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติจากเดิมตั้งแต่เริ่มมีการจัดการแข่งขันกันมา ตั้งแต่ครั้งที่ 1

จนถึงครั้งที่ 46 รูปแบบมีการเปลี่ยนแปลงไปตามระบบการจัดการตามหลักสากลไปตามยุคสมัย โดยการจัดถือแนวทางตามเกมส์การแข่งขันระดับนานาชาติมาเป็นต้นแบบ ในแต่ละชนิดกีฬาในปัจจุบันการแข่งขันมีวิธีการจัดการแข่งขันหลายระบบเพื่อการคัดเลือกและชิงชนะเลิศ การแข่งขันกีฬาแห่งชาติของประเทศไทยก็เลยไม่เคยหยุดนิ่ง ระบบการจัดการแข่งขันก็จะเปลี่ยนไปตามหลักการสากลมากที่สุด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย และสมาคมกีฬาแห่งจังหวัดและคณะกรรมการฝ่ายจัดการแข่งขันที่รับผิดชอบในการจัดการแข่งขันกีฬานั้น ๆ ควรมีการวางแผนและมีความชัดเจนในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยเฉพาะการจัดโปรแกรมการแข่งขัน ควรมีความชัดเจนเที่ยงตรง หากต้องมีการเปลี่ยนแปลงโปรแกรมการแข่งขัน ควรมีการแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบล่วงหน้าให้เร็วที่สุด
2. จังหวัดที่เสนอตัวเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ควรมีการศึกษาข้อมูลจากการติดตามประเมินผลการแข่งขันกีฬาแห่งชาติในครั้งที่ผ่านมา ๆ มาไม่ว่าด้านสถานที่และอุปกรณ์การแข่งขัน ด้านการจัดการแข่งขัน ด้านความพร้อมของเจ้าภาพ ด้านข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ของจังหวัดเจ้าภาพ และด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการแข่งขัน เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมในการจัดการแข่งขัน
3. ควรมีการเตรียมความพร้อมและแนวทางในการจัดการกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นล่วงหน้าก่อนที่จะมีการจัดการแข่งขันขึ้นอย่างเป็นระบบ และจริงจังต่อการจัดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะปัญหาในด้านความพร้อมของสนามแข่งขันและอุปกรณ์ประจำสนามแข่งขันต่าง ๆ ควรมีความพร้อมมากที่สุด
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพิจารณาสถานที่ที่มีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งไม่ควรอยู่ห่างจากสนามแข่งขันมากเกินไป
5. ความพร้อมด้านอื่น ๆ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดเจ้าภาพต้องมีข้อมูลเบื้องต้นทั่วไป
 - 5.1 การตื่นตัวการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันของประชาชนในจังหวัด
 - 5.2 สถานการณ์ด้านความปลอดภัยภายในจังหวัด
 - 5.3 การคมนาคมขนส่งเข้าสู่จังหวัดเจ้าภาพ และการเดินทางภายในจังหวัด
 - 5.4 แหล่งท่องเที่ยวและการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในจังหวัด
 - 5.5 ความพร้อมของสถาบันการศึกษาทุกระดับภายในจังหวัด
 - 5.6 ความพร้อมของโรงพยาบาลภายในจังหวัด
 - 5.7 ความพร้อมของโรงแรมที่พักภายในจังหวัด
 - 5.8 ความพร้อมโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภคทุกระบบภายในจังหวัด
 - 5.9 ความพร้อมลักษณะภูมิอากาศที่มีผลต่อการแข่งขันภายในจังหวัด
 - 5.10 ความพร้อมด้านการสื่อสารมวลชนท้องถิ่นภายในจังหวัด
 - 5.11 ความพร้อมด้านสถานที่ใช้จัดการแข่งขันกีฬาภายในจังหวัด
 - 5.12 ความพร้อมด้านบุคลากรด้านกีฬาของจังหวัด

References

- Constitution of the Kingdom of Thailand. (2017). *Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2560*
- Ministry of Tourism and Sports. (2017). *National Sport Development Plan No. 6 (B.E. 2560 – 2021)*.

Phaiwan Tanthaput. (2000). *Basic physical education*. Bangkok. Chulalongkorn University Press.

The National Economic and Social Development Plan No. 12. (2017). *The 12th National Economic and Social Development Plan (2017 - 2021)*.

Thanomwong Kritphet. (1995). *History of Thai physical education*. Bangkok. Chulalongkorn University Press.

Received: April, 16, 2020

Revised: April, 27, 2020

Accepted: May, 8, 2020